

VIII. Arhivska tehnika (1. Općenito; 2. Arhivske zgrade i njihovo opremanje; 3. Smještaj i čuvanje arhivskog gradiva; 4. Konzerviranje i restauriranje arhivskog gradiva; 5. Tehnike reproduciranja)

IX. Uredsko poslovanje

X. Pomoćne povijesne znanosti (1. Općenito; 2. Paleografija, kodikologija, epigrafija; 3. Diplomatika; 4. Znanost o izvorima; 5. Kronologija; 6. Sfragistika; 7. Genealogija, heraldika; 8. Metrologija, numizmatika)

XI. Povijest uprave

XII. Arhivisti (1. Općenito; 2. Pojedinačno)

Na kraju bibliografije nalaze se dodatak, predmetno kazalo, abecedno kazalo autora i mjesno kazalo.

Uz bibliografiju, u ovom svesku nalazi se još i prilog Ivana Hlaváčka "Od topografski orijentiranih rječnika i pomagala do češke povijesti nakon dvadeset godina". Autor je pružio kritički osvrt na literaturu objavljenu u sv. XXX (1980) ovog časopisa odnosno obradio je šezdeset novijih djela o Češkoj i Moravskoj koje je podijelio prema ovom kriteriju: A-Opća enciklopedijska djela; B-Topografski i upravni povijesni pregledi; C-Radovi o raznim tipovima naselja (gradovi, dvorci, utvrde, samostani, mjesta naseljavanja); D-Izabrana njemačka djela.

Vlatka Lemić

Normativni dokumenti o davanju licenci za rad na istraživanju strukture arhivskih fondova, vrednovanju, opisu, konzervaciji i restauraciji arhivskoga gradiva, doneseni u razdoblju 1994–1998, od Federalne arhivske službe Rusije (Rosarhiv)

Ruska je Federalna arhivska služba (Rosarhiv) uz odgovarajuću potvrdu nadležnih organa Vlade Ruske Federacije i organa moskovskih vlasti, u razdoblju od 1994. godine do kraja 1998. donijela nekoliko zakonskih uredba kojima su regulirani posebni oblici korištenja arhivskih usluga u državnim arhivima Federacije.

Otvaranjem ruskih arhivskih ustanova i njihova bogatog arhivskoga gradiva stručnoj, znanstvenoj, pa i svjetskoj istraživačkoj javnosti, postavilo se pitanje reguliranja zakonskih prava i obveza potencijalnih korisnika. Arhivski državni djelatnici na temelju uredbi ostvaruju pravo na rad kao privatne odnosno fizičke osobe, prema utvrđenom postupku za dobivanje dozvole, ali su djelatnost dužni obavljati izvan radnog vremena i bez korištenja tehničke baze i opreme državnih arhiva. Zaposlenici državnih službi, pak, ne mogu dobiti službenu dozvolu za rad. Prema donesenim propisima od obveze posjedovanja licence izuzete su državne i regionalne arhivske

ustanove, arhivski odjeli gradske i područne administracije s posebnim dogovorima o plaćanju i radu, kao i djelatnici pismohrana ustanova, organizacija ili poduzeća.

Rad na donošenju pravnih akata započeo je odlukom Vlade RF od 24. prosinca 1994, br. 1418 "O davanju licenci za posebne oblike djelatnosti", kojim je Državna arhivska služba Rusije opunomoćena da uz organe izvršne vlasti RF provede i nadzire zakonske uvjete za dobivanje dozvole s pravnom snagom na čitavom području Federacije. Time je postavljena osnova za vladinu naredbu br. 747 od 24. srpnja 1995, kojom se utvrđuje *Uredba o davanju licenci za rad na istraživanju strukture arhivskih fondova, vrednovanju, opisu, konzervaciji i restauraciji arhivskoga gradiva*. U osamnaest točaka Uredba definira pravila i način provedbe postupka za dobivanje licence, kao i nadležnosti organa izvršnih vlasti i arhivske službe. Donošenjem takvog normativnog dokumenta Vlade RF, dane su i smjernice za utvrđivanje odredbi, što se ostvarilo kroz naredbu Državne arhivske službe Rusije br. 67 od 27. rujna 1995, kojom se organizacija poslova povjerava Upravi organizacijsko-analitičkog rada i nalaže uređenje suradnje s izvršnom vlasti. Naznačen je opseg gradiva podložnog takvom obliku davanja na uporabu, onog saveznog i državnog karaktera. Stvaranje takvih zakonskih osnova i mjera odgovornih arhivskih institucija RF, uz naredbu moskovske Vlade br. 699 od 15. kolovoza 1995. "O unapređenju sustava za rad na davanju licenci na području grada Moskve", i Osnovu zakonodavstva RF "O arhivskom grdivu RF i arhivima", rezultiralo je novom naredbom Vlade Moskve br. 298 od 2. travnja 1996, koja potvrđuje *Uredbu o davanju licenci za rad na istraživanju strukture arhivskih fondova, vrednovanju, opisu, konzervaciji i restauraciji arhivskoga gradiva u gradu Moskvi*, objavljenoj u Informativnom biltenu br. 14 Državne arhivske službe Rusije.

Kroz osam dijelova temeljitije su razrađene norme i načela prethodnih propisa kojima se uređuje davanje licenci na jedinstvenoj organizacijsko-metodološkoj osnovi. Općim odredbama u prvom stavku naznačuje se da je cilj Uredbe zaštita interesa i prava korisnika tih usluga u Moskvi, a organ koji upravlja provedbom je Moskovska komora za davanje licenci. U svojstvu posjednika licence nalaze se pravne osobe, kao i fizičke osobe, koje licencom stječu pravo na legalni rad do isteka njenog roka, oduzimanja ili poništenja. Drugim su odjeljkom razrađeni uvjeti izdavanja licence, koji u skladu s prethodno spomenutom zakonskom uredbom zahtijevaju formalne prijave s posebnim uputama za pravne i fizičke osobe uz priložene temeljne dokumente o državnoj registraciji, svjedodžbe o kvalifikaciji, korištenju opreme i plaćanju. Zahtjev razmatra stručna skupina Rosarhiva ili arhiva Moskve, ovisno o pripadnosti gradiva koje se traži, a rješenje se dostavlja 30 dana od zaključka. Ukoliko je potrebna dodatna ekspertiza, zbog spornih pitanja ili narušavanja uvjeta licence, rješenje izdaje Stručno vijeće, uz naplatu troškova. Nedobivanje licence može biti uzrokovano nedostatnošću ili netočnošću dokumenata, neodgovarajućom kvali-

fikacijom podnositelja zahtjeva ili narušenim zakonskim uvjetima. Dozvola se izdaje na rok od 3 godine, uz zahtjev je moguće i na kraće vrijeme, dok produljenje zahtjeva isti postupak kao i za dobivanje. Licenca je neprenosiva, a u slučaju gubitka, reorganizacije, promjene pravne osobe i pravne forme, pismeno se o tome izvješćuju nadležni organi. Treći dio regulira način utvrđivanja visine naknade za razmatranje zahtjeva i izdavanje dopuštenja, koje je utemeljeno na platnoj osnovi, dok se posebna i dodatna stručna mišljenja naplaćuju prema zakonski utvrđenoj visini. Sljedeća se točka Uredbe bavi organizacijom rada na davanju licenci i opisuje praktična zaduženja Komore te uključuje formulare molbi, kao i registar prijava, izdavanja i obustava postupka. Popis obveznih uvjeta i zahtjeva za korisnika licence, kao peta odredba obvezuje na poštivanje zakonodavstva u arhivskoj struci, izvješćivanje organa uprave o radu i dokumentima istraživanja, uz dužnost odgovaranja kontrolnim organima. Imatelj licence obavezan je u rad uključiti kvalificirane specijaliste i posjedovati odgovarajuću opremu. Posebnu kontrolu nad poštivanjem uvjeta za korištenje licence utvrđuje šesta točka, kojom se naznačuje da kontrolu obavlja kontrolna uprava Moskovske komore za davanje licenci. Obustava rada ili poništenje licence sedmi je dio Uredbe, gdje se navode okolnosti pri kojima je moguća provedba restriktivnih mjera, kao što su, osim na zahtjev imatelja licence: otkrivanje netočnosti u priloženoj dokumentaciji, neispunjenje naloga državnih organa, kršenje uvjeta naredbe ili bilo kojeg zakonski obrazloženog zahtjeva te nepodvrgavanje kontroli službenih organa. Rješenje o obustavi potpisuje voditelj organa, a moguće ju je obnoviti ispunjenjem određenih uvjeta.

Posljednja točka naglašava odgovornost organa za davanje licenci, na kojega se može podnijeti žalba Komori, Ekspertno-apelacijskom vijeću ili sudskim organima. Ova je Uredba usuglašena s Rosarhivom čije su službe izradile i formalni obrazac prijave s podacima o rokovima korištenja te dokumentima koje podnosi zahtjevatelj. Prijava uključuje i izjavu o zaključku ekspertne komisije s naznakom područja istraživanja i odlukom o odobrenju. Prilog prijavi svjedodžba je s ocjenama o kvalifikacijama specijalista. U okviru svoje djelatnosti Rosarhiv vodi registar licenci za koji su razrađeni osnovni elementi s podacima o samoj djelatnosti i korisniku.

Krajem 1998. godine donesen je i novi federalni zakon "O davanju licenci za posebne oblike djelatnosti", prema kojem su nadopunjene dotadašnje uredbe iako nisu doživjele značajnije promjene.

Ovaj prikaz dokumenata ruskog zakonodavstva sastavljen je na temelju kopija i izvadaka tiskanih u službenim spisima ili objavljenih u stručnim časopisima Federalne arhivske službe Rusije, što ih je Hrvatskom državnom arhivu dostavio prvi zamjenik ravnatelja Rosarhiva, gospodin Vladimir A. Tiuneyev u studenome 1999. godine.

Diana Mikšić